

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Риб. Домі, на розі вулиць Прічард і Мекґрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

АВСТРИЙСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ВПАЛИ НА ВКОЛІШКИ ПЕРЕД КАПІТАЛОМ.

Бунтівничий революційний дух живе в масах європейського пролетаріату. Це наочно показав нам величезний революційний вибух в австрійській столиці, у Відні. До цього вибуху привела на зовнішній погляд, просто незначна подія.

У Відні судили монархістичних жовнів за те, що вони в січні, підчас соціалістичної демонстрації в Штендорф, коло угорського кордону, застріляли робітника-соціаліста й хлопця. Суд, звичайно — буржуазний класовий суд — цих монархістичних бившів виправдав. Це до крайності обурило віденський пролетаріат, що, немаче на один сигнал, вийшов з фабрик на вулиці Відня, щоб раз на все покінчити з класовим насильством та глумом капіталістів над працюючими.

Багатотисячна толпа робітників напала на будинок буржуазного "правосуддя", розгромила його й запалила. Застрілювали всі фабрики, пошта, телеграф, телефон, робітничтву захопило аеродром, залізничні станції, перервавши в той спосіб зв'яз з цілим світом.

Соціалісти, головні лідери, що викликали генеральний страйк, злякалися бунту мас. Злякалися нікчемні наймити капіталу й відкаляли страйк. Соціалістичний бургомастер Відня, Зайц, та лідер соціал-демократичної партії й Ш. Інтернаціоналу, Отто Бавер, пішли на переговори з головою уряду, Сайплем. Сайпль, як представник австрійських капіталістів і як покірний слуга й побратим міжнародних імперіалістів — сказав їм піддастися без ніяких там балачок про уступки чи компроміси. І соціалістичні лідери піддалися, погодившись на всі поставлені капіталістами умови.

І за що-ж три дні далася у Відні робітничка кров? За що 84 робітники лягли труном і 500 з ранами лежать в госпітальях? (Не забувайте, що це урядова статистика, яка завжди в таких випадках подає числа в кілька раз менші від дійсних). Робітничтву стихійно повстало, спаралізувало життя двоміліонного міста в одну хвилину, потрясло капіталістичними основами цілої країни, але прийшли соціал-зрадники й продали його назад в куті того самого класового суду, що, будувало його він розвалив, продали без ніякої компенсації за понесені жертви, за кров, за рани.

Ні, компенсація буде. Тисячі робітників тепер стане перед капіталістичним класовим судом, як тільки поховать вбитих — ранених з госпіталів перевезуть до в'язниць, поарештують тисячі здорових і судитимуть за бунт, за насильство — а соціалісти, продаючи лідери, запиватимуть згоду з капіталістичним урядом та виголосуватимуть лицемірні промови з парламентарної трибуни.

Так ганебно це раз стали соціал-зрадники на вколівки перед капіталістами і то в хвилину, коли могли попровадити робітничтву до повного визволення.

ГЕНЕРАЛЬНА РАДА Й ГЕНЕРАЛЬСЬКІ БІЛОГВАРДІЙЦІ.

В квітні 1925 року Генеральна Рада англійських трейд-юнів під натиском пролетарських мас примушена була створити англо-радянський трейд-юнівський комітет для боротьби за міжнародний об'єднаний фронт трейд-юнів проти наступу капіталу. Завданням цього комітету в першу чергу було — зміцнити дружбу між організаціями пролетаріату Англії й Радянського Союзу та спільно не допустити війни Англії проти робітничо-селянської держави й взагалі протидіяти всякій війні.

Вимушена була ця угода з боку Генеральної Ради, така — неї була й користь. Генеральна Рада крутила на всі боки, часто сама саботажувала ухвали комітету, а найгірше оскаржувала вона в часі генерального страйку минулого року та майнерського в Англії. Коли назрів якийсь міжнародний конфлікт, Генеральна Рада ухилялася не тільки від прямого ділення, але й від прямого слова, не хотіла ясно й недвозначно висловити своєї думки.

Коли в Китаю чанціністські та капіталістично-міжнародні кати стинали китайським робітникам голови, коли душили комуністів й трейд-юнівських робітників Китаю, то Генеральна Рада рішуче відмовилася обговорювати це питання на засіданні англо-радянського комітету, відмовилася публічно перед цілим світом напитувати страшний злочин, поповнюваний капіталістами над китайським пролетаріатом.

Потім почалася скажена травля капіталістів проти працюючих Радянського Союзу. Почалася наїзди на радянські представництва в Пекіні, Шангаю, Лондоні. Це підбавило російськьо білогвардійцям, яка вбила Войкова, радянського посла в Варшаві, кинула бомбу в комуністичний клуб в Ленінграді, почала різні змови проти видатних провідників радянської влади. Білогвардійці, що опинилися на капіталістичних смітниках без средств до життя (а самі вони, як паразити, творили життя не могли), почали тайно переїздити радянський кордон з метою виконання там терористичних актів та шпionажу на користь міжнародних капіталістів.

Радянська міліція почала їх там вилловлювати і так спіймала їх цілу двадцятку. Всі вони — переважно бувші князі, барони, вранглієвська та денікінська офіцерія. Після кількох відкритих терористичних випадків проти радянської влади, всіх цих 20-ох змовників розстріляли.

І що-ж тоді робить Генеральна Рада — та сама, що не хотіла заперестувати проти відрубання голов китайських ро-

бітників й терору проти радянської влади? Вона ухвалює й висилає до радянського уряду протест проти розстрілу 20-ох білогвардійських терористів-шпionів. Навіть Ленсборі, який сам недавно був в Радянському Союзі й каже, що на свої очі бачив там англійських шпionів, висилає протест до Рикова проти розстрілу білогвардійців.

І яку-ж гарну похвалу дістали ці львівські капіталістам лідери робітничої класи за своє становище. Ось вже з місяць домагаються радянські професійні союзи скликання англо-радянського комітету для обговорення небезпеки війни й не можуть зрушити Генеральної Ради з місця.

З приводу цього московська "Правда" пише: "Зрадництво, що доконується зараз перед очима цілого світа жовтими лідерами з Генеральної Ради, гідніше ніж зрадинство ІІ. Інтернаціоналу в серпні 1914 року. Тоді соціал-демократія попленталася в хвості за імперіалістами на другий день після проголошення війни. А зараз реформісти допомагають капіталістам підготувати війну".

ДІТИ АНГЛІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Консервативний уряд відмовив дітям паспортів, але вони поїхали без паспортів. — Інтерпеляція в парламенті з цього приводу. — Консервати запитує уряд, чи запобіг він, щоб діточий ум не заризався більшовизмом.

Вже від довшого часу збирався в Англії делегація робітничих дітей відкрити Радянський Союз. Коли-ж стався наїзд на радянське торговельне представництво в Англії в капіталістичній пресі почалася травля проти Радянського Союзу, преса почала одночасно писати, щоб уряд не пустив робітничих дітей до Радянського Союзу. До того часу частина дітей мала вже паспорти для виїзду за кордон, а частина ще не мала. Тоді уряд відмовив решті дітям паспортів.

Та делегація на це не зважала. Робітничтву якийсь час протестувало проти цього, але нарешті рішили послати дітей без паспортів. 21. червня вечором діти англійських робітників, як з паспортів, так і без них, сіли на радянський пароплав і відїхали до Радянського Союзу.

Дітям в Ленінграді та в Москві зроблено велику ентузіастичну зустріч. Дітей возять там по діточих колоніях, знайомлять з життям радянських дітей, з їх школами, заборонами, наукою та іграми. І це мучить англійських консерватів. Консервативний посол Дейвісон спитав в парламенті міністра внутрішніх справ, чи він

ЗРІСТ КЛАСОВОЇ СВІДОМОСТІ РОБІТНИЦТВА В ПОЛЬЩІ.

Зріст класової свідомості й боевого настрою працюючих мас Польщі, що за останні часи могутньо розгортається, викликає нечувану паніку в буржуазному таборі і в головній квартирі Польської Партії Соціалістичної.

Варшавські вибори, підчас яких пролетаріат Варшави на своїх уневажених листів кинув 75 тисяч голосів, величезні демонстрації з приводу замордування радянського представника Войкова, вибори в Прушкові й Влоцлавку — все це свідчить наглядно, що пролетаріат Польщі рішучо й твердо стає на шлях боротьби з капіталом, що не дасть вже більше туманити себе соціал-фашистам з під стягу ППС.

Дня 12. червня при повновних виборах до міської ради в Прушкові "Більок Робітничої Єдності" одержав 2,923 голоси, підчас коли офіційний ППС вдалося тільки стягнути 792 голоси. Того-ж дня на виборах до каси хорих у Влоцлавку робітничка лінія здобуває 16 мандатів, а ППС тільки 4.

Ці всі побіди пролетаріату старається промовчати соціал-фашистська преса. Перестрашений "Роботнік" плете мов з просяно про "робітничий експорт" і т. п. Лише польські ендеки, подібно як і по варшавських виборах, відрали сильно на тривогу "перед напливаючою хвилею комунізму".

"Коли — пише "Газета Варшавська Поранна" — є ще де небудь сумніви, що комуністичний рух в Польщі підносить голову й набирає сил та впливу, то невідлічні вибори в Прушкові повинні розвіяти всякі

і за революцією.

"До війни безземельні в числі пів мільона річно заробляли на сезонній еміграції; сезонної еміграції сьогодні нема. Фермент (невдоволення) на селі є і зростає з кожним днем, а головню в Східній Галічині, де є якнайбільше роздільнення землі. Крім польської є тут український селянин, якого націоналістична агітація пхає на шлях революції

Створює це комуністичну небезпеку тут так само, як це проявилось вже у Варшаві.

"І тому мимо всього, може прийти у нас хвиля революції, яка змете нас і тому нашим найважливішим завданням є тривала боротьба з комунізмом".

Так говорив бувший міністер і професор львівського університету Стан. Грабський дня 19. червня своїм партійним товаришам.

М. ШАПОВАЛ І УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛІСТИЧНА ІНТЕЛІГЕНЦІЯ.

Коли хто думає, що ми хочемо Микиту Шаповалові зробити якусь рекламу, то помиляється. Хай п йому робить Січинський. Але, бачите, тут мова йде про українську націоналістичну інтелігенцію, від якої Микита Шаповал є кость від кості, й плоть від плоти. Тож тут йому і книги в руки.

Наперед знаємо, що "Укр. Голос" видає за це нас, а не Микиту. Така вже, бачите, пелторівська вдача, що — циган завинив, а хлопа повісили. Але, як то кажуть, "як бог не попусти, то — свиня не з'їсть". Тому, як собі там хоче "У.Г.", а ми даємо слово Микиті.

Слухайте-ж, Микита Шаповал говорить:

"Коли ми говорили про українську інтелігенцію, то ми зразу установили погляд, про яку інтелігенцію йде мова. В українському народі є дві інтелігенції — стара і нова. Ми так на не дивимось і так називаємо через те, що вона має різні думки й бажання, ріжний світогляд і ріжні ідеали.

"Стара інтелігенція передовсім тому стара, що має старі думки, що стоїть за старим буржуазним світом. Мій дею — багато молодих літків, але старих думками. Стара інтелігенція виростала вихована на службі капіталістичному світові: вона там служила й прислужувалась, навчалась, набиралась слів, якими говорять її пани. Ви добре знаєте, як в старому краю покоївка, що доводило ходити і триматися ніби, як "пани"? Отак власне і наша стара інтелігенція: вироста і вчилася від російської, польської, німецької як якої там буржуазії, має її думки. Ходила біля справ тієї буржуазії і тому переняла ними, як своїми, тому говорять і думає як її пани.

"Ось через те стара інтелігенція, коли говорять про Україну, то говорять українськими словами, але не українськими думками. Говорять про "визволення України", а робить кайдани для неї. Стара інтелігенція говорить про Україну не живу, якої не існує. Україна — це живі люди: вони селяне (більш 90 процент), робітники, ремісники і взагалі працюючі люди. Вся майже нація складається з робочого людю. Україна — це робочий люд в

селах і містах. Ця Україна під гнітом і визиском. Отже і визволити треба оцей робочий люд від гніту і визиску його праці. Треба визволити працю нашого людю, бо з неї живе, росте і вислюється капітал — чужий капітал. Отже визволити український народ значить визволити працюючих українських людей, значить боротися з капіталізмом.

"А послухайте, що говорять стара українська інтелігенція. Вона говорить, що треба будувати капіталістичну Україну.

"Визволити хоче "націю", але орієнтується не на націю, а на її ворогів. Ви питаєте себе: чому так? певне ці люди не розуміють? Вони-ж "мають високі школи" і т. п.! Даремні це питання. Навчання у високих школах для панських слуг означає, що вони стають "освіченими", але панські слуги залишаються при тім слугами. Раб освічений чи не освічений є раб. Раб освічений ще гірший раб неосвіченого. Бо неосвічений раб страждає, а освічений — вихвалює своє рабство, підшукує для його "ідеально" оправдання.

"Ви бачите ту стару інтелігенцію: вона знає, що український народ в неволі у поміщиків, але хоче, щоб поміщики й далі панували, а російський поміщик та царський генерал навіть гетьманом на Україні був-би. Отже не визволення народи, а поневолення. Друга група старої інтелігенції хоче, щоб панували на Україні капіталісти, а тому що українських капіталістів нема, то вона хоче, щоб панували капіталісти російські, польські, німецькі, французькі, німецькі і т. д. Оце і є "визволення" для українських робітників".

("Укр. Громада" з 18. червня)

Ну й Микита! Ну й чеше! Січинський такої не втне. Січинський на своїх лекціях каже з одного предмета на другий, на десятих, як коза в поповий капусті. А Микита послідовний. Знаємо, що видає нас за це "Укр. Голос", але що-ж робити — спокуса, а не Микита.

А Січинський каже, що до Злучених Держав приїхав один молодий інтелігент, вихованець свистунивської бурси, то й той не знає, чи Україна на Зеленому Кліні, чи в Хша-нові.

ЧЕРВОНІ ІСКРИ.

Як гукнеш, так тобі й відгукнеться.

Ленсборі, самостійно-лівий лейбористський посол англійського парламенту, який видає теж власну газету, протестує проти розстрілу в Радянському Союзі 20-ох білогвардійців.

Він так таки й телеграфує до Рикова, голови Ради Народних Комісарів Радянського Союзу: "Закликаємо вас заперестати смертні кари без суда. Вони обурюють британську громадську опінію, а особливо дружню робітничу (лейбористську) опінію. Ми противимося британській протиросійській політиці, але кари (білогвардійців — К.) дуже затрудняють нашу діяльність. Просимо вас заперестати перепеси.

Ленсборі, Мекстон, Броквей".

Риков відповів цим "добрим людям" дуже довгою телеграмою, в якій каже, що суд над білогвардійцями був, вини їм доказано й коли противники робітничо-селянської влади ви-

користуються всі засоби підкупи, вбивство, змови, провокації, то для оборони робітничої справи радянська влада також живе залізної руки.

Еге-ж, багато відповідей і так відповідей, що їм аж в носі закрутило.

"Батьки й діти".

Російський письменник Тургенев написав колись роман під наголовком "Батьки й діти".

А радянський фейлетоніст, Кость Котко, на писав на цю тему фейлетона в "Комуністі" про Чан Кай-Ші й його сина та Фен Ю-Сяна й його сина.

Також батьки й діти. Батьки зрадили революцію й мурдують в Китаю провідників робітничо-селянського руху, а сини вчаться в Москві в університеті ім. Сун Ят-Сена.

Кость Котко пише:

Син Фен Ю-Сяна сказав про свого батька приблизно так, що й син Чан Кай-Ші про свого. Діти відрешуються від своїх батьків. Здається, вель-

ПОЛЬСЬКЕ ПРАВОСУДДЯ.

Юнак-комуніст Ботіна, що вбив провокатора, нагний польський суд засудив на смертну кару. А юнак-білогвардійць Каверду, що застрів радянського посла Войкова, засудив на 15 літ тюрми але одночасно ухвалив просити президента, щоб зм'ягчав кару.

мишановний Ленсборі теж має дитину — і чи не наслід від неї такий самий лист?

Через що зрадив Фен Ю-Сян? Просто, образливо було, всі зраджують, тільки він один якимсь винятком, якоюсь світлою постаттю на зрадничому тлі. От і довелося Фен Ю-Сянові й собі стати на шлях зради.

Невдовбо, коли порушується найкращі традиції китайської генералітчини. Фен Ю-Сян виправив свою помилку.

Новий уряд в Румунії.

Про новий уряд Румунії Кость Котко також пише:

Є там серед міністрів такий Ардажестоніу. Був він колись міністром в першому кабінеті Авереску (ще 1921 р.). Як належить румунським міністрам, прокривав. Спитали в Ардажестоніу, в парламенті відчиту на витрачені гроші.

— Відчит?

Ардажестоніу повернувся спиною до парламенту, яснув себе по делікатному місцю та й сказав:

— Ось вам мій відчит, панове депутати!

Такі в Румунії міністри. В новому кабінеті є міністер Лупу, представник селянської партії.

Ну, що-ж, ми завжди говорили, що в буржуазних країнах доводиться робітників і селян в одню міну з злодіями. Завжди доводиться політичним в'язням домагатися, щоб їх від улоговин відіржали...

Не вмер Данило, але...

На своїх гастролях у Вінніпегу Січинський закликає людей, щоб не давали ніяким прохоршеним "представникам українського уряду" грошей, бо вони тільки за грішми сюди з Європи приїзять, а для справ України нічого не роблять.

А коли Січинського запитали, в який спосіб в такому разі допомагати "народній справі", то Січинський почувався й сказав:

— Посилайте їм гроші до старого краю.

За чий гроші Січинський робить?

Січинський на своїх лекціях побирав: Петрушевича — що він робить за московським рублем; петлюристів — що роблять за польські гроші; гетьманів — що роблять за гроші тих і для тих — хто більше дасть.

А за чий гроші їздить і робить Січинський?

Видув-же він мандрівку по Європі; стало мандрує по Злучених Державах (й то не сам); тепер ось мандрує з Каліфорнії по Канаді; живе ось вже в Вінніпегу близько місяця спокійненько.

Пливає чоловік по землі, як риба по воді, не сіє, не оре... За чий-ж він гроші живе?

Куркуленко.

ЗАБОРОНА ЗІЗДУ ЛУГІВ.

Дня 26. червня мав відбутися у Львові краєвий зїзд Лугів (спортових організацій) західно-українських земель. Хоча всі приготування були вже покінчені й влади про намірений зїзд на час повідомлені, в оці станній хвилі управа Лугів одержала повідомлення про заборону зїзду. Причина заборони ця, що зїзд був-би протипольською демонстрацією і мав-би політичний характер.